

آئین نامه تشکیلات و طبقه بندی مشاغل دانشگاه ها و دانشکده های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مصوب
سال ۱۳۹۰

۱۳۹۰/۶/۵ مورخ ۲۱۲/۱۱۶۴

بخش اول تشکیلات

تعاریف :

ماده ۱- وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی واحد سازمانی مشخصی است که به موجب قانون ایجاد شده و در زمینه تدوین و ارائه سیاست ها ، تعیین خط مشی ها و نیز برنامه ریزی برای فعالیتهای مربوط به تربیت نیروی انسانی گروه پزشکی، در پژوهش ، خدمات بهداشتی ، درمانی ، دارویی و غذایی از طریق دستگاههای ذیربط (دانشگاهها ، دانشکده های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ، سازمانهای مستقل وابسته و ...) مطابق با قانون تشکیلات و وظایف وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و اصول حاکم در مواد ۲۹ و ۳۰ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران فعالیت می نماید.

ماده ۲- موسسه دولتی : واحد سازمانی مشخصی است که به موجب قانون ایجاد شده یا می شود و با داشتن استقلال حقوقی ، بخشی از وظایف و اموری را که بر عهده یکی از قوای سه گانه و سایر مراجع قانونی می باشد انجام می دهد.

ماده ۳- موسسه یا نهاد عمومی غیر دولتی : واحد سازمانی مشخصی است که دارای استقلال حقوقی است و با تصویب مجلس شورای اسلامی ایجاد شده است یا می شود و بیش از پنجاه درصد بودجه سالانه آن از محل منابع غیر دولتی تامین می گردد و عهده دار وظایف و خدماتی است که جنبه عمومی دارند.

ماده ۴- دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی : شامل ستاد و کلیه واحدهای اجرایی(مستقل و وابسته) منطبق با تشکیلات مصوب شامل دانشکده، مرکز تحقیقاتی، پژوهشکده، پژوهشگاه، آموزشکده، بیمارستان، شبکه بهداشت و درمان، شعبه بین الملل و غیره می باشد که هر واحد عهده دار اجرای قسمتی از برنامه های دانشگاه می باشد.

ماده ۵- دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی : موسسه ای آموزشی، پژوهشی و خدماتی است که وظیفه آن تربیت نیروی انسانی در رده های مختلف گروه پزشکی، پژوهش و ارائه خدمات بهداشتی درمانی است و دارای حداقل سه گروه آموزش علوم پزشکی می باشد.

ماده ۶ - آموزشکده : یک موسسه آموزش عالی در گروه پزشکی است که از تجمیع گروه های آموزشی در سطح کاردانی رشته های گروه پزشکی تشکیل می گردد و امکانات و تجهیزات لازم برای آموزش رشته های تحصیلی در آن دایر است .

ماده ۷ -پژوهشگاه : واحد تحقیقاتی با استقلال مالی و مدیریت واحد که دارای حداقل سه پژوهشکده مرتبط با مدیریت واحد و فضای فیزیکی مناسب باشد.

تبصره - کلیه واحدهای تحقیقاتی بایستی ابتدا در معاونت تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی مصوب شوند و سپس تائید نهایی خود را از شورای گسترش دانشگاه های علوم پزشکی اخذ نمایند.

ماده ۸- پژوهشکده : واحد تحقیقاتی است متشکل از حداقل سه مرکز تحقیقاتی مرتبط دارای مجوز قطعی با مدیریت واحد و فضای فیزیکی مناسب که به تصویب رسیده باشد.

ماده ۹- مرکز تحقیقات : واحد تحقیقاتی است که به درخواست بالاترین مقام مسئول سازمان متقاضی در یکی از زمینه های علوم پزشکی به تصویب رسیده باشد.

ماده ۱۰- گروه آموزشی : عهده دار آموزش و ارائه خدمات پژوهشی در ارتباط با یک رشته مصوب علوم پزشکی (علوم پایه، بالینی ، بهداشت و...) می باشد و دارای حداقل ۵ نفر عضو هیئت علمی تمام وقت جغرافیایی می باشد که لااقل سه نفر از آنان در مرتبه استادیاری و یا بالاتر باشند.

ماده ۱۱: گروه پژوهشی : عهده دار پژوهش و یا ارائه خدمات آموزشی در ارتباط با یک رشته مصوب علوم پزشکی (علوم پایه، بالینی، بهداشت و...) می باشد و دارای حداقل ۳ نفر عضو هیئت علمی تمام وقت جغرافیایی می باشد که لااقل یک نفر از آنان در مرتبه پژوهشگری و دو نفر دیگر حداقل پژوهشیار باشند.

ماده ۱۲: امور حاکمیتی آن دسته از اموری است که تحقق آن موجب اقتدار و حاکمیت کشور است و منافع آن بدون محدودیت شامل همه اقشار جامعه گردیده و بهره مندی از این نوع خدمات موجب محدودیت برای استفاده دیگران نمی شود. از قبیل : ارتقاء بهداشت و آموزش عمومی، کنترل و پیشگیری از بیماریها و آفت های واگیر، مقابله و کاهش اثرات حوادث طبیعی و بحرانهای عمومی
شاخصهای امور حاکمیتی عبارتند از:

۱. محل جغرافیایی استقرار پست سازمانی

۲. حساسیت شغل (پست)

۳. عدم امکان انجام وظایف پست سازمانی توسط بخش غیر دولتی

تبصره ۱- پستهای سازمانی واحدهای سازمانی مستقر در ستاد مرکزی دانشگاه که عهده دار وظایف سیاست گذاری، هدایت و نظارت هستند به عنوان مشاغل حاکمیتی محسوب می شوند.

تبصره ۲- عناوین مشاغل حاکمیتی بر اساس ابلاغیه معاونت توسعه مدیریت و منابع وزارت متبوع تعیین میگردد.

بخش دوم : کلیات ساختار

ماده ۱۳- ساختار سازمانی : روابط میان واحدهای سازمانی، حدود اختیارات ، سلسله مراتب، سطوح تصمیم گیری و نحوه تقسیم و توزیع وظایف میان واحدها را نشان می دهد و شامل شرح وظایف ، نمودار سازمانی و پست سازمانی می باشد.

۱-۱۳- نمودار سازمانی : نموداری است که نشانگر روابط ، سلسله مراتب و سطوح سازمانی دانشگاه است.

۲-۱۳- ضوابط تشکیلاتی: معیارهایی است که، تعداد سطوح سازمانی و تعداد واحدهای سازمانی، تعداد پستهای مدیریتی، تنوع پست های سازمانی، شرح وظایف و چگونگی توزیع وظایف را تعیین می نماید.

۳-۱۳- سطح سازمانی: هر یک از مقاطع تشکیل دهنده سلسله مراتب سازمانی است که جزء رده مدیریت قرار می گیرد.

بر اساس این ضوابط سطوح سازمانی حداکثر ۴ سطح به ترتیب زیر می باشد:

ریاست

معاونت

مدیریت

گروه / اداره

تبصره- سطح تشکیلاتی دانشگاه برابر با سازمان است.

۴-۱۳- شرح وظیفه پست سازمانی : مجموعه وظایفی است که برای یک پست سازمانی تعیین می گردد و کارمند مکلف به انجام آن می باشد.

۵-۱۳- واحد سازمانی: از اجزای ساختار سازمانی است که در قالب یکی از انواع تشکل های سازمانی شامل معاونت، مدیریت، اداره و یا گروه عهده دار انجام وظایف متجانس و مرتبط با اهداف دستگاه اصلی می باشد.

تبصره- در راس هر واحد، پست سازمانی متناسب با اختیارات آن پیش بینی می شود

۶-۱۳- واحد تابعه : واحدی است که از نظر سیاست ها و خط مشی ها و نیز امور اداری و مالی و تشکیلاتی تابع دستگاه اصلی می باشد.

۷-۱۳- تشکیلات تفصیلی : مجموعه ای است که نشانگر تعداد، نوع ، شماره ردیف و سطح پست سازمانی دانشگاه می باشد.

ماده ۱۴- پست سازمانی: جایگاهی در تشکیلات تفصیلی مؤسسه است که برای انجام وظایف و مسئولیتهای مشخص (ثابت و موقت) برای تصدی یک کارمند در نظر گرفته می شود.

تبصره ۱- پست ثابت: عبارت است از پست سازمانی که به منظور انجام وظایف مستمر و تمام وقت برای اختصاص به کارمند رسمی و یا پیمانی در تشکیلات تفصیلی دانشگاه ایجاد می شود و ممکن است با تصدی یا بدون تصدی باشد.

تبصره ۲- پست موقت: عبارت است از پست سازمانی غیر حاکمیتی که به منظور انجام وظایف تمام وقت و مستمر در مدت معین و قرارداد معین برای اختصاص به کارمند قراردادی در تشکیلات تفصیلی دانشگاه ایجاد شده است.

تبصره ۳- پست با نام : عبارت است از: پست سازمانی که به فردی اختصاص یافته و پس از خروج شاغل به سایر پست های مورد نیاز تبدیل می شود.

تبصره ۴- پست تک ستاره : پست سازمانی شماره داری است که منحصراً به اعضاء هیأت علمی جهت تصدی پست اجرایی و مدیریتی اختصاص می یابد.

بخش سوم: مهندسی سازمان

ماده ۱۵- ریاست اولین سطح سازمانی دانشگاه است.

تبصره - با توجه به اهداف و مأموریت‌های محوله، واحدهای سازمانی مجموعه حوزه ریاست از سطوح سوم و چهارم (مدیریت/ اداره / گروه) تعریف می‌گردد.

ماده ۱۶- معاونت دومین سطح سازمانی پس از رئیس دانشگاه می‌باشد که انجام بخشی از وظایف مرتبط با اهداف دانشگاه را برعهده دارد.

تعداد معاونت‌های دانشگاه حداکثر ۷ عدد می‌باشد که عبارتند از:

(۱) معاونت بهداشتی

(۲) معاونت درمان

(۳) معاونت غذا و دارو

(۴) معاونت آموزشی

(۵) معاونت پژوهش و فناوری

(۶) معاونت دانشجویی و فرهنگی

(۷) معاونت توسعه مدیریت و منابع

تبصره ۱- تعداد معاونت‌ها در دانشگاه براساس تشکیلات مصوب هیأت امناء حداکثر تا سقف مصوب قانونی تعیین می‌گردد.

تبصره ۲- هر معاونت حداکثر با شش مدیریت سازماندهی می‌شود.

تبصره ۳- در هر معاونت دانشگاه در صورت عدم ایجاد مدیریت حداکثر می‌توان دو پست معاون پیش‌بینی نمود و معاونت دانشگاه را در قالب ادارات و گروه‌ها سازماندهی کرد.

ماده ۱۷- مدیریت سومین سطح سازمانی است که انجام بخشی از وظایف معاونت دانشگاه را در زمینه فعالیت‌های مطالعاتی، تحقیقاتی و اجرایی برعهده دارد. در رأس «مدیریت»، مدیر قرار می‌گیرد.

۱۷-۱- پست‌های هر مدیریت حداکثر در چهار اداره و یا چهار گروه و یا ترکیبی از ادارات و گروه‌ها براساس تنوع وظایف سازماندهی می‌شود لکن برای ایجاد مدیریت الزاماً ایجاد اداره و گروه ضروری نمی‌باشد و بر حسب مأموریت‌ها و وظایف محوله، پست‌های سازمانی را می‌توان مستقیماً تحت نظارت مدیر و یا معاون وی پیش‌بینی نمود.

۱۷-۲- در هر مدیریت در صورت عدم ایجاد گروه یا اداره، حداکثر یک پست سازمانی معاون پیش‌بینی می‌شود.

۳-۱۷- در صورت عدم پیش‌بینی اداره یا گروه حداکثر چهار پست کارشناس مسئول را می‌توان در تشکیلات مدیریت که وجه غالب وظایف آنها کارشناسی باشد، ایجاد نمود. مشروط بر آنکه حداقل دو پست کارشناس و یا کاردان را تحت نظارت داشته باشد.

تبصره- در صورت پیش‌بینی رئیس اداره یا رئیس گروه ایجاد پست کارشناس مسئول ممنوع است.

ماده ۱۸- گروه، چهارمین سطح سازمانی است که عهده دار انجام بخشی از وظایف مدیریت می‌باشد. وجه غالب وظایف "گروه" مطالعاتی و تحقیقاتی است. گروه فاقد واحد تابعه است و در راس آن "رئیس گروه" قرار دارد. هر گروه متناسب با وظایف و ماموریت‌های محوله حداقل دارای پنج پست سازمانی خواهد بود.

ماده ۱۹- اداره چهارمین سطح سازمانی است که عهده دار بخشی از وظایف مدیریت می‌باشد. وجه غالب وظایف "اداره" اجرایی است. اداره فاقد واحد تابعه است و در راس آن "رئیس اداره" قرار می‌گیرد. هر اداره متناسب با وظایف و ماموریت‌های محوله حداقل دارای پنج پست سازمانی می‌باشد.

بخش چهارم: سیاست‌ها و فرآیندها

ماده ۲۰- سیاست‌ها و خط مشی‌های حاکم بر فعالیتهای تشکیلاتی دانشگاه بر اساس موارد زیر می‌باشد:

(۱) منطقی نمودن اندازه دانشگاه در حد مطلوب با رعایت سیاست‌های کلان وزارت متبوع.

(۲) متناسب سازی سطوح سازمانی (سلسله مراتب اداری) به منظور تسهیل در امر تصمیم‌گیری با رعایت حداکثر چهار سطح سازمانی

(۳) تجمیع واحدهای سازمانی و کاهش تعداد پست‌های مدیریتی

(۴) حذف واحدهای غیر ضروری از ساختار سازمانی

(۵) حذف واحدهای موازی و تمرکز هر فعالیت منحصراً در یک واحد تشکیلاتی

ماده ۲۱: شرح وظایف پست‌های سازمانی توسط واحدهای مربوطه تهیه و تنظیم می‌شود و توسط معاونت توسعه دانشگاه تأیید می‌گردد.

ماده ۲۲ : نمودار سازمانی و تشکیلات خرد و تفصیلی دانشگاه براساس ضوابط و شاخص‌های مرتبط در این آیین نامه و با پیشنهاد واحدهای ذیربط تدوین و جهت بررسی و تأیید به مرکز توسعه مدیریت و تحول اداری وزارت متبوع ارسال و سپس در هیأت امناء دانشگاه تصویب می‌گردد.

تبصره- هر گونه تغییر در نمودار سازمانی و تشکیلات خرد که به تأیید مرکز توسعه مدیریت و تحول اداری وزارت متبوع رسیده باشد فرایند این ماده را حداکثر یک بار طی خواهد نمود.

ماده ۲۳- نمودار سازمانی و کلیه پیشنهادها و معاونتها و واحدهای تخصصی دانشگاه در خصوص تغییر کاربری، ایجاد یا حذف پست و یا واحد تشکیلاتی و یا تغییر عنوان پست توسط معاونت توسعه مدیریت و منابع دانشگاه برابر مفاد ماده ۲۲ بررسی و تصویب می‌گردد.

ماده ۲۴- واحدهای تابعه معاونت بهداشت دانشگاه شامل : مرکز بهداشت شهرستان، مرکز بهداشتی درمانی شهری، مرکز بهداشتی درمانی شهری - روستایی ، مرکز بهداشتی درمانی شهری - روستایی با تسهیلات زایمانی، مراکز قرنطینه، مرکز رفانس مشاوره و بیماری‌های رفتاری، پایگاه بهداشتی، مرکز بهداشتی درمانی شهری درجه یک، مرکز بهداشتی درمانی شهری درجه دو، مرکز بهداشتی درمانی روستایی و خانه بهداشت می‌باشد.

تبصره ۱- طرح گسترش شبکه‌های بهداشتی و درمانی دانشگاه هر پنج سال یکبار توسط معاونت بهداشت وزارت متبوع بر اساس سیاست‌های ملی و استراتژیک تهیه و به دانشگاه ابلاغ می‌شود و دانشگاه موظف است طی دوره مذکور کلیه اهداف آن را محقق نماید.

تبصره ۲- ایجاد هرگونه تغییر در تشکیلات واحدهای بهداشتی- درمانی خارج از طرح‌های گسترش منحصراً با موافقت معاونت بهداشتی وزارت متبوع و تأیید مرکز توسعه مدیریت و تحول اداری امکان‌پذیر است.

تبصره ۳- تشکیلات واحدهای تابعه معاونت بهداشتی دانشگاه با رعایت مقررات و ضوابط مورد تأیید معاونت بهداشتی وزارت متبوع و رعایت ماده ۲۲ در این آیین نامه تدوین می‌گردد.

ماده ۲۵- واحدهای تابعه معاونت آموزشی شامل دانشکده و آموزشکده می‌باشد.

تبصره ۱- ضوابط و شاخص‌های ایجاد، حذف، ادغام و تفکیک واحدهای تابعه معاونت آموزشی دانشگاه توسط معاونت آموزشی وزارت متبوع و تصویب در شورای گسترش دانشگاهها تعیین و ابلاغ می‌گردد.

تبصره ۲- تشکیلات واحدهای تابعه معاونت آموزشی دانشگاه با رعایت مقررات و ضوابط مورد تأیید معاونت آموزشی وزارت متبوع و رعایت ماده ۲۲ در آیین نامه تدوین می‌گردد.

تبصره ۳- مراکز آموزشی و درمانی از لحاظ نظارت، پایش، ارزشیابی و اعتبار بخشی آموزشی تحت نظر معاونت آموزشی دانشگاه می‌باشند.

ماده ۲۶- تغییرات تشکیلات تفصیلی در واحدهای تابعه معاونت آموزشی با رعایت موارد زیر امکان‌پذیر است:

(۱) قوانین و مقررات و ضوابط مورد تأیید معاونت تخصصی مربوطه.

(۲) اساسنامه واحدهای آموزشی.

(۳) نسبت‌های مقرر در تعیین تعداد اعضاء هیأت علمی به دانشجو.

(۴) نسبت‌های مقرر در تعیین تعداد نیروهای کمک آموزشی به اعضاء هیأت علمی در گروه‌های آموزشی

ماده ۲۷- واحدهای تابعه معاونت درمان شامل بیمارستان‌ها، مراکز آموزشی و درمانی، درمانگاه‌ها و واحدهای پاراکلینیک می‌باشند.

تبصره ۱- بیمارستانها و مراکز آموزشی درمانی و پاراکلینیک از لحاظ نظارت، پایش، ارزشیابی و اعتبار بخشی درمانی تحت نظر معاونت درمان دانشگاه می‌باشند.

تبصره ۲- بیمارستانهای مستقر در شهرستانها در ساختار شبکه‌های بهداشتی درمانی قرار می‌گیرند.

ماده ۲۸- تأسیس واحدهای جدید و توسعه واحدهای درمانی براساس نظام تخصیص منابع ساختاری خدمات درمان بستری کشور که هر پنج سال یکبار توسط معاونت درمان وزارت تهیه می شود انجام می گردد.

ماده ۲۹- تشکیلات تفصیلی مراکز آموزشی درمانی و بیمارستانها براساس استانداردهای تشکیلاتی ابلاغی از سوی معاونت توسعه مدیریت و منابع و فرم ارزیابی بیمارستان مورد تأیید معاونت درمان تنظیم می شود.

تبصره ۱- ایجاد هرگونه تغییر در تشکیلات واحدهای درمانی خارج از نظام تخصیص منابع ساختاری خدمات درمان بستری کشور منحصراً با موافقت معاونت درمان و تأیید مرکز توسعه مدیریت و تحول اداری وزارت متبوع امکان پذیر است.

تبصره ۲- تشکیلات واحدهای تابعه معاونت درمان دانشگاه با رعایت مقررات و ضوابط مورد تأیید معاونت درمان و تأیید معاونت درمان وزارت متبوع و رعایت ماده ۲۲ در این آیین نامه تدوین می گردد.

ماده ۳۰- واحدهای تابعه معاونت تحقیقات و فناوری شامل پژوهشگاه، پژوهشکده، مرکز تحقیقات و پارک فناوری، مرکز رشد می باشند.

تبصره ۱- ضوابط و شاخصهای ایجاد، حذف، ادغام و تفکیک و توسعه واحدهای تابعه معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه، توسط معاونت تحقیقات و فناوری وزارت متبوع و تصویب در شورای گسترش دانشگاهها تعیین و ابلاغ می گردد.

تبصره ۲- تشکیلات واحدهای تابعه معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه با رعایت مقررات و ضوابط مورد تأیید معاونت تحقیقات و فناوری وزارت متبوع و رعایت ماده ۲۲ در این آیین نامه تدوین می گردد.

ماده ۳۱: معاونت توسعه مدیریت و منابع دانشگاه موظف است گزارش کلیه اقدامات در زمینه تغییرات تشکیلات دانشگاه را هر شش ماه یکبار به مرکز توسعه مدیریت و تحول اداری وزارت متبوع و هیأت امنای ارسال نماید.

تبصره - پس از راه اندازی نرم افزار اتوماسیون تشکیلات مرکز توسعه مدیریت و تحول اداری کلیه فرآیندهای تشکیلاتی در این سامانه انجام می شود.

ماده ۳۲: ایجاد پستهای مدیریتی و سرپرستی دانشگاه فقط برای واحدهای جدید الاحداث و یا توسعه یافته در چارچوب ضوابط و مقررات ابلاغی انجام می گیرد.

ماده ۳۳- پست های سازمانی با نام جهت ایثارگران (جانبازان حالت اشتغال و شهدا) در اول مجموعه تشکیلات تفصیلی دانشگاه بر اساس ضوابط و مقررات ذیربط قرار می گیرد .

ماده ۳۴- پیشنهادهای معاونتهای تخصصی جهت تبدیل پست به معاونت توسعه مدیریت و منابع دانشگاه اعلام و پس از بررسی بر اساس ضوابط و مقررات به جز موارد ذیل قابل اجرا خواهد بود.

۱) تغییر عنوان پستهای سازمانی غیرمدیریتی و غیرسرپرستی به پستهای مدیریتی و سرپرستی

۲) تغییر عنوان پستهای سازمانی هیأت علمی به پستهای غیر هیأت علمی

۳) تغییر عنوان غیر هیأت علمی به پستهای هیأت علمی

۴) تغییر عنوان پستهای اصلی به پستها و مشاغل پشتیبانی و خدماتی

تبصره ۱: ایجاد پست در واحدهای ستادی از محل حذف پست های بلاتصدی واحدهای غیرستادی ممنوع است.

تبصره ۲- حذف پستهای ستادی و ایجاد پستهای غیر ستادی در مشاغل اصلی و تخصصی بلامانع است .

تبصره ۳- حذف پستهای کارشناسی و مدیریتی نباید منجر به حذف وظیفه اصلی و قانونی دانشگاه شود.

ماده ۳۵ : در چارچوب اهداف و وظایف و الزامات قانونی جدید که بعد از تصویب این آئین نامه ابلاغ می شود ، پست سازمانی متناسب با رعایت مفاد این آئین نامه ایجاد می گردد.